

Særlige udfordringer ved at drive private daginstitutioner

Til Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg.

Som bestyrelsesmedlem i en selvejende privat daginstitution opleves der mange specielle udfordringer. I dette oplæg beskriver vi nærmere, hvordan tolkningen af reglerne i dagtilbudsloven medfører forskelsbehandling mellem kommunale og private daginstitutioner. Ikke blot i den enkelte kommune, men også på tværs af kommunerne.

Forskelsbehandlingen beror bl.a. på:

- At tolkningen af reglerne i dagtilbudsloven udmønter sig i, at nogle kommuner pålægger private daginstitutioner fuldstændig de samme krav som de kommunale (detailregulering). Det er u hensigtsmæssigt, da private daginstitutioner er afhængige af at kunne skabe sig en profil, der "sælger sig selv", idet den kommunale pladshenvisning ikke henviser børn dertil. Derudover bliver den private institution ikke kompenseret økonomisk for de pligter, den bliver pålagt af kommunen.
- At tolkningen af reglerne i dagtilbudsloven udmønter sig i, at det økonomiske grundlag for at drive en privat børnehaven er fuldstændigt forskelligt fra den enkelte kommune, men også i forholdet mellem kommunale og private børnehaver. Særligt fortolkningen af dagtilbudslovens regler vedr. bygningstilskud medfører, at den private institution selv må kompensere på bekostning af fx personalenormering.

Overordnet set viser dette oplæg, at "pengene følger barnet"-princippet ikke udøves i praksis. Derfor stilles den enkelte forælder økonomisk, servicemæssigt ringere, hvis de vælger en privat daginstitution, frem for hvis de vælger en kommunal daginstitution.

Med denne henvendelse vil vi gerne anmode om mulighed for at foretræde for Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg for at fremlægge denne problemstilling.

Hvis nedenstående skulle give anledning til spørgsmål, står Lundegårdens Frie Børnehaven naturligvis til rådighed for yderligere uddybning.

På vegne af Lundegårdens Frie Børnehaven,

Lennert Frølund

Baggrund:

I 2005 trådte loven om oprettelse af private daginstitutioner i kraft.

Et flertal i Folketinget ønskede med loven at åbne for borgernes frie valg ved at udvide muligheden for at få private leverandører af dagtilbud i spil. I den forbindelse blev ”pengene følger barnet”-princippet introduceret.

Retstilstanden er derfor i dag, at virksomheder, organisationer, forældre og andre har mulighed for at oprette daginstitutioner uden at være bundet op på en driftsoverenskomst, på samme måde som de selvejende daginstitutioner er det.

Den private institution har mulighed for at trække overskud ud af institutionen. Det gælder dog kun, hvis etableringsformen åbner adgang for det i forbindelse med vedtægter e. lign. Langt størstedelen¹ af de private institutioner er etableret som en (selvejende) forening, hvor hele overskud bliver i foreningen og derfor ikke kan trækkes ud til f.eks. investorer. Lundegårdens Frie Børnehave er en sådan forening.

Foreningen bygger derfor på en stor grad af frivillighed, hvor forældrene hver især har et ansvar for at støtte børnehavens hverdag. Det indebærer bl.a., at en stor del af vedligeholdelsen af børnehaven udføres af forældrene.

Den private institution er ikke en del af den kommunale pladsanvisning. Det betyder, at kommunen ikke sørger for at besætte de tomme pladser i daginstitutionen, men at daginstitutionen selv må sørge for at have børn nok, så økonomien kan løbe rundt. Daginstitutionen skal altså være god til at sikre fødekæden til institutionen ved bl.a. at sikre god omtale og reklamere. I den forbindelse kan det være meget vigtigt at gøre sig klart, hvad netop denne daginstitution kan tilbyde børn og forældre, som de andre (kommunale) daginstitutioner ikke kan. Altså at få markeret sin særlige profil for, hvad denne daginstitution lægger specielt vægt på, og hvilke værdier, det er, der præger daginstitutionens livs- og menneskesyn. Hvis det ikke lykkes, må den private daginstitution lukke, for så er der ikke ”kunder nok i butikken”, til forskel fra den kommunale institution som kan køre med underskud i flere år.

Udviklingen

Det går stærkt med privatiseringen af dagtilbuddene i Danmark². På 5 år er antallet af børn i privatinstitutioner tredoblet, mens antallet af børn hos private børnepassere er fordoblet. Samlet havde de private tilbud indskrevet 25.500 børn ved starten af 2014. De private aktører på børneområdet er dermed ikke længere få og ubetydelige. De sætter deres præg.

¹ Ikke dokumenteret

² <https://www.foa.dk/~media/C808720707E44649800BC1599C589AE7.ashx>

Tabel 1: Vigtige forskelle mellem private institutioner, selvejende og kommunale institutioner³:

	Privatinstitutioner	Selvejende institutioner	Kommunale institutioner
Økonomi	Samme tilskud pr. plads som kommunale institutioner. Desuden tilskud til administration og bygninger.	Samme tilskud pr. plads som kommunale institutioner. Desuden tilskud til administration og bygninger.	-
Hvem ansætter personale	Institutionen	Bestyrelsen, men på betingelse af kommunens godkendelse af fx leder	Kommunen
Mulighed for at trække overskud ud til private	Ja	Nej	Nej
Hvem anviser pladser	Institutionen selv	Kommunen	Kommunen
Hvem fastsætter forældrebetaling	Institutionen selv	Kommunen	Kommunen
Løn og ansættelsesforhold for personalet	Institutionen selv	Centrale overenskomster	Centrale overenskomster

OBS: for selvejende med driftsoverenskomst skal kommunen dække de faktiske udgifter til bygningsdrift

Tabel 2: Daginstitutioner fordelt på ejerforhold, 2013⁴.

	Vuggestuer	Børnehaver	Aldersintegrerede institutioner	Fritidshjem	I alt
Kommunal	134	815	1.772	57	2.778
Privat/pulje	44	204	238	5	491
Selvejende	63	266	369	24	722
I alt	241	1.285	2.379	86	3.991

Kilde: Statistikbanken

³ <https://www.foa.dk/~media/C808720707E44649800BC1599C589AE7.ashx>

⁴ <https://www.foa.dk/~media/C808720707E44649800BC1599C589AE7.ashx>

Forskelsbehandling 1: Kommunernes mulighed for at detailregulere

Af dagtilbudsloven fremgår, at den private daginstitution skal efterleve de samme love og bekendtgørelser, som de kommunale, herunder særligt dagtilbudslovens bestemmelser og reglerne for bygnings- og sundhedsmæssige forhold i daginstitutionen m.v. Institutionen er underlagt tilsyn fra kommunen ligesom alle andre daginstitutioner.

I flere kommuners godkendelseskriterier er følgende formulering indarbejdet (dog med forskellig ordlyd):

En privat leverandør er desuden forpligtiget til at efterleve de til enhver tid gældende kommunalbestyrelsesbeslutninger og kommunale politikker på området, herunder kostpolitik samt kommunens børne- og ungepolitik.

Af vejledningen til dagtilbudsloven fremgår følgende af punkt 238 og 239⁵ (vores fremhævninger):

238. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre godkendelseskriterierne for privatinstitutioner. Godkendelseskriterierne skal fastsættes med **udgangspunkt i de generelle krav til kommunens egne daginstitutioner. Kommunalbestyrelsen må ikke fastsætte kriterier, der er mere restriktive eller mere lempelige end de krav, kommunalbestyrelsen stiller til egne daginstitutioner.** Ved godkendelsen skal den private leverandør herudover dokumentere, at privatinstitutionen lever op til de centralt fastsatte krav blandt andet formålsbestemmelsen for dagtilbud, jf. dagtilbudslovens §§ 1 og 7 og bestemmelserne om pædagogiske læreplaner, jf. dagtilbudslovens §§ 8-10. Lovgivningens krav til daginstitutioner, herunder privatinstitutioner, omfatter ligeledes gældende bestemmelser om hygiejne, sikkerhed, bygninger m.v.

239. **Kommunalbestyrelsens krav til privatinstitutioner skal være saglige og konkrete og skal ligeledes opfyldes af kommunens egne daginstitutioner.** Kravene kan eksempelvis vedrøre normering, fysiske rammer, krav til den uddannelsesmæssige baggrund for det udførende personale, krav om, at privatinstitutionen skal modtage studerende/stille praktikpladser til rådighed med videre. Endvidere kan der eksempelvis stilles krav om mål for brugertilfredshed.

Derimod anses det ikke som sagligt at stille krav om, at privatinstitutionen f.eks. skal etableres med et minimum antal normerede enheder, en laveste/højeste åbningstid, et laveste/højeste antal lukkedage, m.v. Derudover vurderes det ikke at være sagligt, at stille krav om en pædagogisk læreplan forud for godkendelse af privatinstitutionen. Udarbejdelse af en pædagogisk læreplan kræver kendskab til børnegruppen i institutionen, hvorfor udarbejdelse af læreplanen først må forventes at finde sted i umiddelbar forlængelse af en eventuel godkendelse. Privatinstitutioner skal også leve op til de krav, kommunalbestyrelsen stiller vedrørende sprogvurdering, jf. dagtilbudslovens § 11. Beslutter kommunalbestyrelsen eksempelvis, at sprogvurderinger skal foretages i dagtilbuddene i kommunen, er privatinstitutionerne ligeledes omfattet af denne forpligtelse.

Med ovenstående formulering anser vi, at kommunerne kan opstille godkendelseskriterier med udgangspunkt i de generelle krav (markeret med **gult**) til kommunens daginstitutioner, som er udsprunget af dagtilbudsloven. Det kan fx være normering, fysiske rammer mv (fremhævet med **gråt**), som alle er begrundet i pædagogiske hensyn. En ordlydsfortolkning må bero på, at der ikke står "specifikke krav", som vejledningen sondrer med flere andre steder i vejledningen, fx i forhold til åbningstider (uddrag):

⁵ <https://www.retsinformation.dk/pdfPrint.aspx?id=168574>

193. Der er ikke i lovgivningen fastsat specifikke krav til åbningstiden i dagtilbud under kommunens forsyning. Fastsættelsen af åbningstiden i dagtilbud må dog ske under hensyn til dagtilbudslovens formålsbestemmelse og den specifikke formålsbestemmelse for dagtilbud, ligesom åbningstiden skal fastsættes under hensyn til kommunalbestyrelsens forsyningsforpligtelse.

Derudover var der i den tidligere vejledning til dagtilbudsloven⁶ indsat følgende oversigt, hvor der differentieres mellem specifikke/generelle:

Dagtilbudsform	Kommunal daginstitution	Kommunal dagpleje	Selvejende daginstitution	Privat institution	Privat dagpleje
Lovkrav					
Generel eller specifik formålsbestemmelse	Skal leve op til begge formålsbestemmelser	Skal leve op til begge formålsbestemmelser	Skal leve op til begge formålsbestemmelser	Skal leve op til begge formålsbestemmelser	Skal leve op til begge formålsbestemmelser
Driftsaftale eller godkendelse	Kommunen er driftsherre	Kommunen er driftsherre	Skal indgå driftsaftale med kommunen	Skal godkendes af kommunen	Skal indgå aftale med kommunen

Flere kommuner fastholder, at de kan stille fuldstændig de samme krav til private institutioner, som til deres egne kommunale institutioner. Det finder de hjemmel til i det med ovenfor **grønt markerede**.

Kommunernes formulering optræder typisk i overenskomster med de selvejende institutioner, hvor kommunen har mulighed for at detailregulere den selvejende institutions styring. Kommunerne har kopieret denne tekst til deres godkendelseskriterier til private institutioner. Intentionen med en privat institution er netop at give mulighed for et privat tilbud, der adskiller sig profil- og styringsmæssigt fra de kommunale tilbud. Kommunens opgave er derfor kun at føre tilsyn med, om den private institution følger et lovligt formål iht. dagtilbudslovens regler, samt føre tilsyn med bestemmelserne om forældreindflydelse, som kommunen skal godkende efter lovens regler.

Der argumenteres derfor for, at kommunerne ikke har hjemmel til at kræve, at en privat institution følger alle kommunens vedtagne retningslinjer på dagtilbudsområdet – kun de overordnede, der knytter sig til dagtilbudsloven, begrundet i pædagogiske hensyn. Kommunen kan således ikke kræve, at private følger kommunens kostpolitik, men den kan overordnet føre tilsyn med, at man lever op til dagtilbudslovens regler om sundt frokostmåltid og reglerne for fravalg heraf.

Dagtilbudsloven regulerer allerede dette område tæt, og ekstra krav om overholdelse af kommunens kostpolitik er derfor ikke kun usagligt, men også velegnet til at fratage den private institutions mulighed for at skille sig ud fra de offentlige tilbud.

Som øvrige eksempler kan nævnes:

- Sagen om krav om iPads i daginstitutioner i Svendborg Kommune, hvor børnehaven Askelæ har indklaget sagen til Statsforvaltningen. Der er tale om decideret detailregulering, der ikke er i tråd med de pædagogiske forskrifter, der følger af dagtilbudsloven.
- Krav om personalets kvalifikationer: at lederen skal have et modul på diplomlederuddannelsen

⁶ https://ringsted.dk/sites/default/files/borger/boern_unge_familie/dagtilbud_0.pdf. Linket henviser til en tidligere side hos Ringsted Kommune, fordi det ikke har været muligt at finde den tidligere vejledning på retsinfo.dk. På linket findes Indenrigs- og Socialministeriets "Vejledning om dagtilbud, fritidshjem og klubtilbud 2009".

Kommunen kan – ud fra en betragtning om, at man skal leve op til de pædagogiske krav i dagtilbudsloven – kræve en bestemt normering, men man kan ikke som sådan blande sig i det enkelte personales kvalifikationer, så længe alle pædagogiske krav overordnet set er opfyldt. Kommunen kan ud fra samme betragtning stille krav om, at lederen skal være pædagog, men der kan ikke stilles krav om diplomledersuddannelse, da det ikke er hjemlet ifht. dagtilbudsloven.

- Krav om at den private institution skal modtage PAU-elever.

Det må være op til de enkelte private institutioner, om de vil modtage elever, da det beror på et subjektivt skøn, om økonomien kan bære at have elev(er).

Elever kan nemt koste op mod 150 – 180.000,- årligt for voksnelever.

På andre kommunale opgaver, hvor der indgår sociale klausuler, er det typisk i et scenarie, hvor den private leverandør selv byder ind på en opgave og derved kan tage højde for elever i deres tilbudspris. Ved private daginstitutioner er det kommunen, der fastsætter prisen, og dagtilbudsloven foreskriver ikke, at der kan inddrages udgifter til elever i driftstilskuddet.

Udover, at vi mener, at kravene ikke er proportionale, så er det alle krav, som den private institution ikke bliver kompenseret for, idet udgifterne typisk finansieres ved en central pulje. Der bliver derfor tale om forskelsbehandling, hvor en privat institution ikke har mulighed for at drive institution på lige fod med de kommunale institutioner.

Vores egen kommune, Greve Kommune, har valgt at benytte sig af KL til at fortolke dagtilbudsloven med henblik på at udbrede godkendelseskriterierne til resten af landet. KL har støttet Greve Kommune i deres fortolkning af reglerne.

Vi mener ikke, at KL har kompetence til at udøve regelfortolkning på vegne af private daginstitutioner i hele landet. Sagen har været indbragt for Ministeriet for børn, ligestilling, integration og sociale forhold i 2014, men de afviste sagen, da de mente, at de ikke havde kompetence til at vurdere, hvordan godkendelseskriterier skal udformes.

FORSLAG 1:

At kommunerne ikke har hjemmel til at kræve, at en privat institution følger alle kommunens vedtagne retningslinjer på dagtilbudsområdet – kun de overordnede, der knytter sig til dagtilbudsloven, begrundet i pædagogiske hensyn.

Forskelsbehandling 2: Det økonomiske grundlag for at drive daginstitution

En privat daginstitution har overordnet 2 typer indtægtskilder⁷:

- Tilskud pr. barn pr. år = det gennemsnitlige tilskud i kommunen til selvejende daginstitutioner for samme aldersgruppe, inkl. et administrationsbidrag pr. barn pr. år svarende til de selvejende daginstitutioners, samt et bygningstilskud pr. barn pr. år svarende til de selvejende daginstitutioners.
- Forældrebetaling uden øvre loft, som den private daginstitution selv fastlægger.

Denne skrivelse behandler primært kun fastsættelsen af bygningstilskuddet, men problemstillingen gør sig principielt også gældende ift. fastsættelsen af driftstilskuddet, som synliggøres i nedenstående kommunesammenligninger.

Grundlæggende må det følge af "pengene følger barnet"-princippet, at uanset hvilken type daginstitution, en forælder vælger til sit barn, er udgangspunktet, at barnet økonomisk ikke er ringere stillet, end hvis en anden daginstitution blev valgt. "Pengene-følger-barnet"-princippet giver forældre medbestemmelse, så det ikke er kommunen, der helt selv bestemmer, hvor der skal åbne og lukke daginstitutioner.

Praksis viser dog, at den manglende lovgivning ift. fastsættelsen af tilskuddene gør, at det er op til den enkelte kommune at lave selvforvaltning og selvfortolkning, der bryder med forvaltningsretlige grundsætninger, som proportionalitet og saglighed. Derudover bliver det konkurrenceforvridende mellem private og kommunale daginstitutioner.

Kommuner yder tilskuddet til private daginstitutioner ud fra tre typer tilskud, der er reguleret i dagtilbudsloven⁸ (uddrag – vores understregninger):

§ 36. Kommunalbestyrelsen skal give et **driftstilskud** pr. barn, der optages i en privatinstitution.

Stk. 2. Driftstilskuddet svarer til de gennemsnitlige budgetterede nettodriftsudgifter eksklusive støttepædagogudgifter, jf. § 4, stk. 2, pr. barn i et alderssvarende dagtilbud i kommunen efter § 19, stk. 2-4, § 21, stk. 2 og 3, og §§ 31-34, jf. dog §§ 43 og 44.

§ 37. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give et **bygningstilskud** pr. barn, der er optaget i en privatinstitution.

Stk. 2. Bygningstilskuddet svarer til de gennemsnitlige ejendomsrelaterede udgifter pr. barn i samme aldersgruppe i de selvejende og udliciterede daginstitutioner i kommunen.

§ 38. Når en privatinstitution ønsker at varetage administrationen, skal kommunalbestyrelsen i opholdskommunen give et **administrationstilskud** pr. barn, der er optaget i privatinstitutionen.

Stk. 2. Administrationstilskuddet svarer til det gennemsnitlige administrationstilskud pr. barn, som kommunalbestyrelsen giver til selvejende og udliciterede daginstitutioner i kommunen

⁷ Derudover er der for den private institution mulighed for at søge sponsorater.

⁸ Der gøres opmærksom på, at der tages udgangspunkt i den opdaterede vejledning, som blev ændret fra 1. marts 2015. Denne ændring havde Greve Kommune ikke været opmærksom på, hvorfor Lundegårdens Frie Børnehaven fik efterbetalt næsten 75.000 kr. i manglende bygningstilskud.

Af vejledningen til dagtilbudsloven punkt 399 følger:

399. Reglerne om bygningstilskud til privatinstitutioner findes i dagtilbudslovens § 37. Bygningstilskuddet til privatinstitutioner fastsættes med udgangspunkt i kommunens ejendomsrelaterede udgifter til selvejende og udliciterede daginstitutioner. De ejendomsrelaterede udgifter, der kan indgå i beregningsgrundlaget for bygningstilskuddet, er de ejendomsrelaterede udgifter, der ikke kan indregnes i grundlaget for beregning af kommunalbestyrelsens tilskud og forældrebetalingen pr. barn efter lovens § 32, stk. 2.

Kommunalbestyrelsens bygningstilskud til en privatinstitution udgør dermed et beløb pr. barn svarende til kommunens ejendomsrelaterede udgifter i selvejende og udliciterede daginstitutioner for aldersgruppen delt med det samlede antal børn i aldersgruppen i selvejende og udliciterede daginstitutioner i kommunen, hvortil kommunen yder tilskud til ejendomsrelaterede udgifter.

I aldersintegrerede daginstitutioner, hvor der er flere aldersgrupper, skal de ejendomsrelaterede udgifter fordeles på de relevante aldersgrupper i forhold til de enkelte aldersgruppers anvendelse af arealet i institutionen.

Vejledningen definerer "ejendomsrelaterede udgifter" i punkt 364:

364. Anlægsudgifter og ejendomsrelaterede udgifter, der kan indgå i beregningsgrundlaget:

- Løbende nyanskaffelser af inventar, når anskaffelsen ikke sker i forbindelse med nybygning eller om- og tilbygning af dagtilbud.
- Nyanskaffelser, der er børnerelaterede, såsom legeredskaber, borde og stole med videre.
- Løbende driftsudgifter vedrørende den faste ejendom, herunder forbrugsafgifter vedrørende ejendommen såsom udgifter til renovation, vand, vandafledningsafgift, el, gas, varme med videre.
- Løbende driftsudgifter ved busbørnehaver, f.eks. til benzin, vask og lignende.
- Forsikring, der ikke vedrører ejendommen, som f.eks. arbejdsulykkesforsikring med videre.
- Udgifter til renholdelse, vask, vinduespolering og lignende renholdelse – herunder kan vask på vaskeri eller anskaffelse af vaskemaskine indgå.
- Udgifter til almindelig daglig vedligeholdelse af daginstitutionerne med små reparationer og lignende både af udendørsarealer og indvendig vedligeholdelse.

Anlægsudgifter og ejendomsrelaterede udgifter, der ikke kan indgå i beregningsgrundlaget:

- Anlægsudgifter, herunder udgifter til om- og tilbygninger og alle vedligeholdelsesudgifter i umiddelbar forbindelse hermed. Herunder indgår blandt andet udgifter til installationer i fast forbindelse med dagtilbuddets ejendom, f.eks. varmeanlæg, tilslutning til fjernvarme og større antenneanlæg. Anskaffelse af fast inventar i forbindelse med dagtilbuddets ibrugtagning og supplerende indkøb af sådant inventar i tiden til og med udløbet af det første hele regnskabsår efter dagtilbuddets åbning. Der er således primært tale om udgifter i tilknytning til etablering og montering af en daginstitution.
- Renter og afdrag i fast ejendom.
- Husleje.
- Driftsudgifter vedrørende fast ejendom såsom afgifter, moms og forsikringer.
- Udgifter til ordinær og ekstraordinær vedligeholdelse af de fysiske rammer, det vil sige, når der er tale om egentlige ejendomsvedligeholdelser såvel indvendige som udvendige. Ordinær indvendig vedligeholdelse kan eksempelvis være arbejder, som har karakter af renovering eller egentlige vedligeholdelsesarbejder. Heroverfor kan almindelig daglig vedligeholdelse, som kan indgå i beregningsgrundlaget, eksempelvis være arbejder som små reparationer. Eksemplerne er ikke udtømmende.
- Anskaffelse af bus til udflytterbørnehaver samt vedligeholdelsesudgifter til bussen, som betragtes på linje med vedligeholdelse af ejendomme.
- Leasing af bus til udflytterbørnehaven, som anses for at modsvare ejendomsudgift eller huslejeudgift.

Punkt 364 benævner kun, hvad der "kan" indgå i beregningen og ikke, hvad der "skal" indgå. Til gengæld definerer vejledningen, hvad der "ikke kan" indgå. Det bliver derfor op til den enkelte kommune, hvad de vurderer, der kan indgå i beregningen af deres tilskud. I Greve Kommunes tilfælde vælger kommunen, jf. bilag 1, at der skal indgå budgetteret, udvendigt vedligehold (4 daginstitutioner), renteudgifter samt afdrag på lån og leasingforpligtelser (1 daginstitution), forsikringer (3 daginstitutioner), risikostyring (9 daginstitutioner) og endelig husleje (2 daginstitutioner). Dvs. at kommunen fx har valgt at udelade

nyanskaffelser, løbende driftsudgifter vedrørende den faste ejendom (herunder forbrugsafgifter vedrørende ejendommen såsom udgifter til renovation, vand, vandaflædningsafgift, el, gas, varme med videre) og udgifter til renholdelse, vask, vinduespolering og lignende renholdelse.

Til sammenligning kan det nævnes, at Lundegårdens Frie Børnehavn alene til varme (gas), vand og el afholder udgifter for 90.000 kr. årligt.

Hvis man antager, at Lundegårdens Frie Børnehavn i gennemsnit har 50 børn over hele året, ville børnehaven i 2016 have fået udbetalt ca. 100.000 kr. i totalt bygningstilskud (50 børn x 160 kr. x 12 måneder). Der er derfor ingen form for sammenhæng mellem det udbetalte tilskud og de faktiske, totale ejendomsrelaterede udgifter – hvor gas, vand og el kun udgør en brøkdel.

Kommunerne betaler som udgangspunkt de selvejende institutioners husleje. Hvis den selvejende institution lejer en kommunal bygning, fastsættes den selvejende institutions husleje til 0 kr. Hvis den selvejende institution lejer en ekstern bygning, betaler kommunen stadig en aftalt husleje (typisk skal kommunen godkende de selvejende institutioners lejekontrakter).

I Greve Kommune er der 10 selvejende institutioner. Tre af institutionerne betaler følgende husleje:

Institution	Årlig budget 2014	Md. budget 2014	Antal børn
Eriksminde Børnehus	17.110 kr.	1.426 kr.	74 børn
Tjørnelyhuset	662.687 kr.	55.224 kr.	82 børn
Børnehuset Syd	286.500 kr.	23.875 kr.	56 børn

De øvrige 7 selvejende institutioners husleje er fastsat til 0 kr.

Ud fra dagtilbudslovens regler fastsætter Greve Kommune vores bygningstilskud til 160 kr. pr. barn.

Dette beløb svarer - ud fra vores simple logik – ikke til kommunens reelle udgifter til "husleje", vedligehold mm.

Der bliver derfor reelt tale om forskelsbehandling mellem den private og kommunale daginstitution, når der er udgifter, der ikke medregnes i tilskuddet til de private leverandører.

Dertil kommer ekstrabevillinger, fx puljer der udmøntes af regeringen eller af kommunens egne udvalg, som kommunen ikke er forpligtet til at lade den private leverandør få en del af. Den private leverandør skal selv rejse penge til nye legepladser eller tilbygninger.

Greve Kommune anerkender selv i en mail af 9. november 2016, at bygningstilskuddet er lavt: "*Årsagen til, at Lundegården oplever bygningstilskuddet som lavt, er, at der i Greve Kommune kun er to selvejende institutioner, der har et huslejebudget, og at disse huslejebudgetter samtidig kan sættes i forhold til alle indmeldte børn i de selvejende daginstitutioner*".

Når bygningstilskuddet er kunstigt lavt, så kan den private leverandør kun betale bygningsudgifter med penge, der går fra "de varme hænder" (personalenormering).

Derfor kommer "pengene-følger-barnet" reelt ikke til udtryk, selvom borgerne har betalt for daginstitutionerne gennem skatten.

Derudover kan der ved sammenligning af flere forskellige kommuners tilskud, ses en betydelig forskel i størrelsen på bygningstilskuddet (2015 tal):

Tilskud i kr./ Kommune	Greve	København	Høje Tåstrup
Driftstilskud	4.282	4160	4850
Administrationstilskud	99	149	136
Bygningstilskud	160 ⁹	1780	234

Forskellen mellem Greve Kommunes og Københavns Kommunes bygningstilskud er mere end 1.500%, eller årligt en indtægtsforskel på mere end 1 mio. kr. for Lundegårdens Frie Børnehaven. Det udgør forskellen på den reelle udgift.

Man kunne argumentere for, at Lundegårdens Frie Børnehaven kunne købe sin bygning i stedet for at leje. Det er også i børnehavens interesse, hvorfor vi har afsøgt muligheder for finansiering til købet.

Lundegårdens Frie Børnehaves huslejeudgift er på ca. 25 t.kr. pr. måned (årlige huslejeudgifter ca. 300.000 kr.).

Vi bliver dog oplyst om, at banker ikke vil yde lån til foreninger på grund af kreditrisikoen ved den manglende personlige hæftelse. For bankerne er det ikke nok at have pant i ejendommen, da de vil have personlig hæftelse ift. en evt. realisering af pant.

Vi har bedt om dette på skrift, men det vil hverken bankerne eller kreditinstitutionerne ikke give os.

En unavngiven bank, som vi har været i kontakt med, siger, at de ikke vil begrundet afslaget skriftligt, fordi bankerne har forpligtet sig til øget kreditvillighed via bankpakkerne – men at det er samme praksis i samtlige banker. Kreditforeningerne har endvidere indgået samme aftale.

FORSLAG 2:

At kommunerne pålægges at medtage alle vedligeholds- og anlægsudgifter til lignende kommunale daginstitutioner i beregningen af bygningstilskuddet for private daginstitutioner. Herunder at beregningsgrundlaget skal offentliggøres.

FORSLAG 3:

At der fastsættes et bygningstilskud, hvor huslejetilskuddet ydes ud fra en anslået markedsleje for huslejetilskud ud fra erhvervslejelovens (LOV nr. 934 af 20/12/1999) §13, stk. 1: *„Ved markedslejen forstås den leje, som en kyndig lejer og en kyndig udlejer på varslingstidspunktet ville aftale for det pågældende*

⁹ De 160 kr. er et 2016-tal, som er opjusteret fra de tidligere 109 kr. som Greve Kommune ikke havde fået justeret ifbm. den nye vejledning.

lejeforhold, blandt andet under hensyntagen til vilkår, lokalernes beliggenhed, anvendelse, størrelse, kvalitet, udstyr og vedligeholdelsestilstand”.

Markedslejen defineres som en bruttohusleje og er inkl. ejendommens driftsudgifter, skatter og afgifter (ekskl. forbrugsudgifter som vand, varme, elektricitet og lign.).

Fastsættelse af markedslejen for en ejendom baseres i udgangspunktet ud fra følgende parametre:

- 1) Ejendommens lay-out og anvendelighed,
- 2) Ejendommens beliggenhed og samspil i det umiddelbare nærområde,
- 3) Gældende lokalplan samt lejekontraktens hovedvilkår.

For brug af disse parametre til brug for fastsættelse af markedsleje, kan der henvises til afsagt dom fra Sø- & Handelsretten – Hellers Yachtværft ApS mod Konkurrencerådet¹⁰.

FORSLAG 4:

Derudover kan tilskuddet til huslejeniveauet kvalificeres med udtræk fra fx www.oline.dk, som viser kvadratmeterpriser for erhvervsleje i de enkelte byer i hele Danmark.

¹⁰ Dateret 18.06.2013, side 10 (se:

<http://www.kfst.dk/Afgoerelsesdatabase/Konkurrenceomraadet/Domsafgoerelser/20130618-Dom-fra-Soe-og-Handelsretten-Hellers-Yachtvaerft-ApS-mod-Konkurrenceraadet?tc=536FD385344B40A7AB89502ED9821541>